

Komisja zakazuje sprzedaży na unijnym rynku produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej

Bruksela, 14 września 2022 r.

STATE OF THE UNION 2022

Komisja zaproponowała wprowadzenie zakazu sprzedaży na unijnym rynku produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Wniosek obejmuje wszystkie produkty, czyli produkty wytwarzane w UE na potrzeby konsumpcji wewnętrznej i na eksport oraz towary importowane, bez wyszczególnienia konkretnych przedsiębiorstw czy gałęzi przemysłu. To kompleksowe podejście jest ważne, ponieważ zgodnie z dostępnymi szacunkami pracę przymusową wykonuje 27,6 mln osób i problem ten dotyczy każdego kontynentu oraz różnych gałęzi gospodarki. Większość pracy przymusowej odbywa się w sektorze prywatnym, a tylko część jest narzucana przez państwa. We wniosku wykorzystano definicje i normy uzgodnione na szczeblu międzynarodowym, a także podkreślono znaczenie ścisłej współpracy z globalnymi partnerami. Po przeprowadzeniu dochodzenia organy krajowe będą mogły wycofywać z unijnego rynku produkty wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej. Z kolei unijne organy celne będą identyfikować i zatrzymywać takie produkty na granicach UE.

Wiceprzewodniczący wykonawczy i komisarz do spraw handlu **Valdis Dombrovskis** powiedział: *Ten wniosek znacząco przyczyni się do rozwiązania problemu współczesnego niewolnictwa, które dotyka miliony ludzi na całym świecie. Chcemy w ten sposób wyeliminować z unijnego rynku wszystkie produkty wytwarzane z wykorzystaniem pracy przymusowej, niezależnie od miejsca ich pochodzenia. Zakaz będzie dotyczył zarówno produktów krajowych, jak i tych przeznaczonych na eksport bądź pochodzących z importu. Właściwe organy i służby celne będą ze sobą blisko współpracować, tak aby system był skuteczny. Staraliśmy się przy tym zminimalizować obciążenia administracyjne dla przedsiębiorstw, dlatego zastosowaliśmy podejście ściśle dostosowane do potrzeb MŚP. Będziemy też zacieśniać współpracę z naszymi globalnymi partnerami i organizacjami międzynarodowymi.*

Komisarz do spraw rynku wewnętrznego **Thierry Breton** powiedział: *W dzisiejszej sytuacji geopolitycznej potrzebujemy bezpiecznych i zrównoważonych łańcuchów dostaw. Nie możemy dłużej stosować modelu polegającego na konsumpcji towarów produkowanych w sposób niezrównoważony. Bycie liderem w przemyśle i w nowych technologiach, oznacza, że musimy być bardziej asertywni w obronie naszych wartości oraz w ustanawianiu naszych zasad i norm. Unijny rynek wewnętrzny jest świetnym narzędziem do tego, byśmy mogli zapobiegać obrotowi w Unii produktami wytwarzanymi z wykorzystaniem pracy przymusowej. Nasz rynek odgrywa także rolę dźwigni w promowaniu bardziej zrównoważonego rozwoju na całym świecie.*

Instrument dotyczący zakazu pracy przymusowej w praktyce

Organy krajowe w państwach członkowskich będą wdrażać zakaz, stosując skuteczny system egzekwowania oparty na analizie ryzyka. Na etapie wstępnym będą oceniać ryzyko pracy przymusowej w oparciu o wiele różnych źródeł informacji, które – zastosowane łącznie – powinny ułatwić identyfikację zagrożeń i pomóc we właściwym ukierunkowaniu starań. Źródła te mogą obejmować opinie społeczeństwa obywatelskiego, bazę danych na temat odnośnych zagrożeń, dotyczącą konkretnych produktów i obszarów geograficznych, oraz analizy due diligence wykonywane przez przedsiębiorstwa.

Władze będą wszczynały dochodzenia w sprawie produktów, co do których istnieją uzasadnione podejrzenia, że zostały wykonane z wykorzystaniem pracy przymusowej. Organy krajowe mogą wymagać od przedsiębiorstw udzielenia określonych informacji oraz prowadzić kontrole i inspekcje, także poza UE. Jeżeli organy te wykryją pracę przymusową, nakażą wycofanie produktów już

obecnych na rynku i zabronią wprowadzania tych produktów do obrotu oraz ich wywozu. Przedsiębiorstwa będą zobowiązane do usunięcia takich towarów. Organy celne państw członkowskich będą odpowiedzialne za egzekwowanie tych przepisów na granicach UE.

Jeżeli organy krajowe nie będą mogły zebrać wszystkich wymaganych dowodów, na przykład ze względu na brak współpracy ze strony przedsiębiorstwa lub organu państwa spoza UE, będą mogły podjąć decyzję na podstawie dostępnych faktów.

W całym procesie stosowane będą zasady oceny ryzyka i proporcjonalności. We wniosku uwzględniono bowiem szczególną sytuację małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). MŚP nie będą zwolnione z przestrzegania tych przepisów, ale skorzystają ze szczególnej konstrukcji tego środka – przed wszczęciem formalnego postępowania wyjaśniającego właściwe organy wezmą pod uwagę rozmiary i zasoby podmiotu gospodarczego oraz skalę ryzyka pracy przymusowej. MŚP będą mogły również skorzystać z narzędzi wsparcia.

Ponadto w ciągu 18 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia Komisja wyda wytyczne dotyczące jego stosowania. Zawrze w nich wskazówki dotyczące zachowania należytej staranności w odniesieniu do zakazu wykorzystywania pracy przymusowej, a także informacje na temat odnośnych wskaźników ryzyka. Nowa unijna sieć ds. produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej będzie służyć jako platforma zorganizowanej koordynacji i współpracy między właściwymi organami a Komisją.

Dalsze działania

Zanim wniosek ten będzie mógł wejść w życie, musi zostać omówiony i zatwierdzony przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej. Rozporządzenie zacznie obowiązywać po upływie 24 miesięcy od wejścia w życie.

Kontekst

Wniosek jest wyrazem zobowiązania podjętego przez przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen w jej orędziu o stanie Unii z 2021 r. UE promuje godną pracę we wszystkich sektorach i obszarach polityki, stosując w tym zakresie kompleksowe podejście skoncentrowane na pracownikach – tak na rynkach krajowych, jak i w państwach trzecich oraz w globalnych łańcuchach dostaw. Obejmuje to podstawowe zasady prawa pracy, takie jak eliminacja pracy przymusowej. W przedstawionym w lutym 2022 r. [komunikacie w sprawie godnej pracy na całym świecie](#) określono politykę wewnętrzną i zewnętrzną, którą UE wykorzystuje do wdrażania godnej pracy na całym świecie, m.in. poprzez partnerstwa międzynarodowe, handel, sąsiedztwo UE i jej rozszerzenie, zwalczanie handlu ludźmi i zamówienia publiczne.

UE podnosi również problem nieprzestrzegania warunków godnej pracy, w tym problem pracy przymusowej, na forum wielu organizacji międzynarodowych, takich jak Międzynarodowa Organizacja Pracy, grupa G-7 i Światowa Organizacja Handlu.

W lipcu 2021 r. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych opublikowały [wytyczne](#) mające pomóc unijnym przedsiębiorstwom w przeciwdziałaniu ryzyku pracy przymusowej w ich działalności i łańcuchach dostaw. Wytyczne te stanowiły pomost do obowiązkowych, horyzontalnych przepisów dotyczących należytej staranności.

We wniosku dotyczącym [dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju](#), przyjętym w lutym 2022 r., Komisja określiła obowiązki dotyczące zachowania należytej staranności przez większe przedsiębiorstwa w zakresie identyfikowania faktycznych i potencjalnych niekorzystnych skutków ich działalności dla praw człowieka, w tym praw pracowniczych, i dla środowiska w globalnych łańcuchach dostaw, zapobiegania tym skutkom, łagodzenia ich i ponoszenia za nie odpowiedzialności.

Dodatkowe informacje:

[Pytania i odpowiedzi](#)

[Zestawienie informacji](#)

[Wniosek dotyczący rozporządzenia](#) w sprawie zakazu obrotu na rynku unijnym produktami wytwarzanymi z wykorzystaniem pracy przymusowej

Kontakty z mediami:

[Sonya GOSPODINOVA](#) (+32 2 296 69 53)

[Miriam GARCIA FERRER](#) (+32 2 299 90 75)

[Federica MICCOLI](#) (+32 2 295 83 00)

[Sophie DIRVEN](#) (+32 2 296 72 28)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Growth](#)